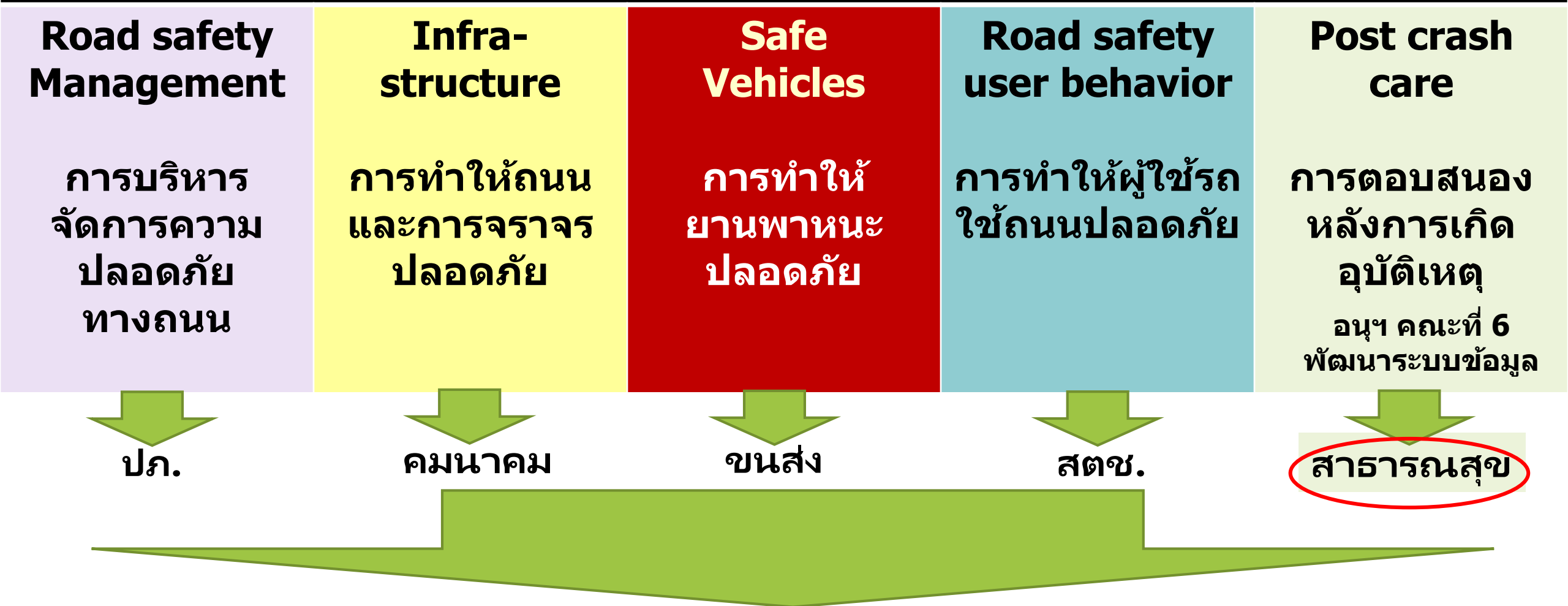

**บทบาทของบุคลากรสาธารณสุขใน
การขับเคลื่อน
การสอบสวนการบาดเจ็บทางถนน
ในระดับพื้นที่**

**นันทพร กลิ่นจันทร์
สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา**

5 เสาหลัก (อนุกรรมการ 6 คณะ)

คณะกรรมการศูนย์ความปลอดภัยทางถนน

“**ปรับทัศนคติ**....มุมมองเกี่ยวกับอุบัติเหตุทางถนน”

- สิ่งที่รู้
- ชะตาขาดในขณะสบายดี
  - สาเหตุทำให้เกิดอุบัติเหตุทางถนน
(เมา เร็ว หลับ ประมาท)

- สิ่งที่ไม่รู้
- ใครคือรายต่อไป?

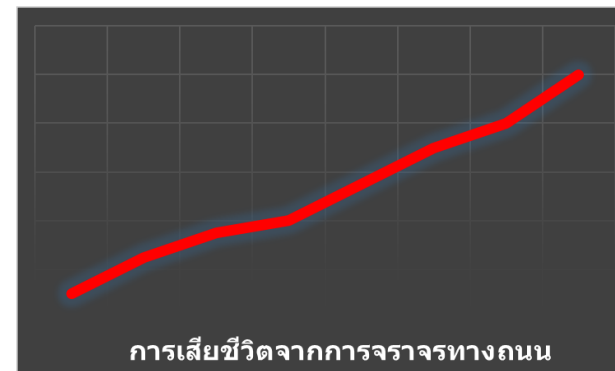
“**เวรกรรม**”
“**พระเจ้าลงโทษ : Act of God**”

- ป้องกันอย่างไร

“ไม่หาสาเหตุต้นตอที่แท้จริง”

สิ่งที่รู้

ระบบข้อมูล

จำนวนอุบัติเหตุ
 จำนวนบาดเจ็บ เสียชีวิต พิกัด
 ถนนที่เกิดเหตุ
 ประเภทของรถ จำนวนรถ
 สาเหตุ เมา เร็ว ประมาท หลับ

มาตรการเดิม ๆ

มาตรการ
ป้องกัน

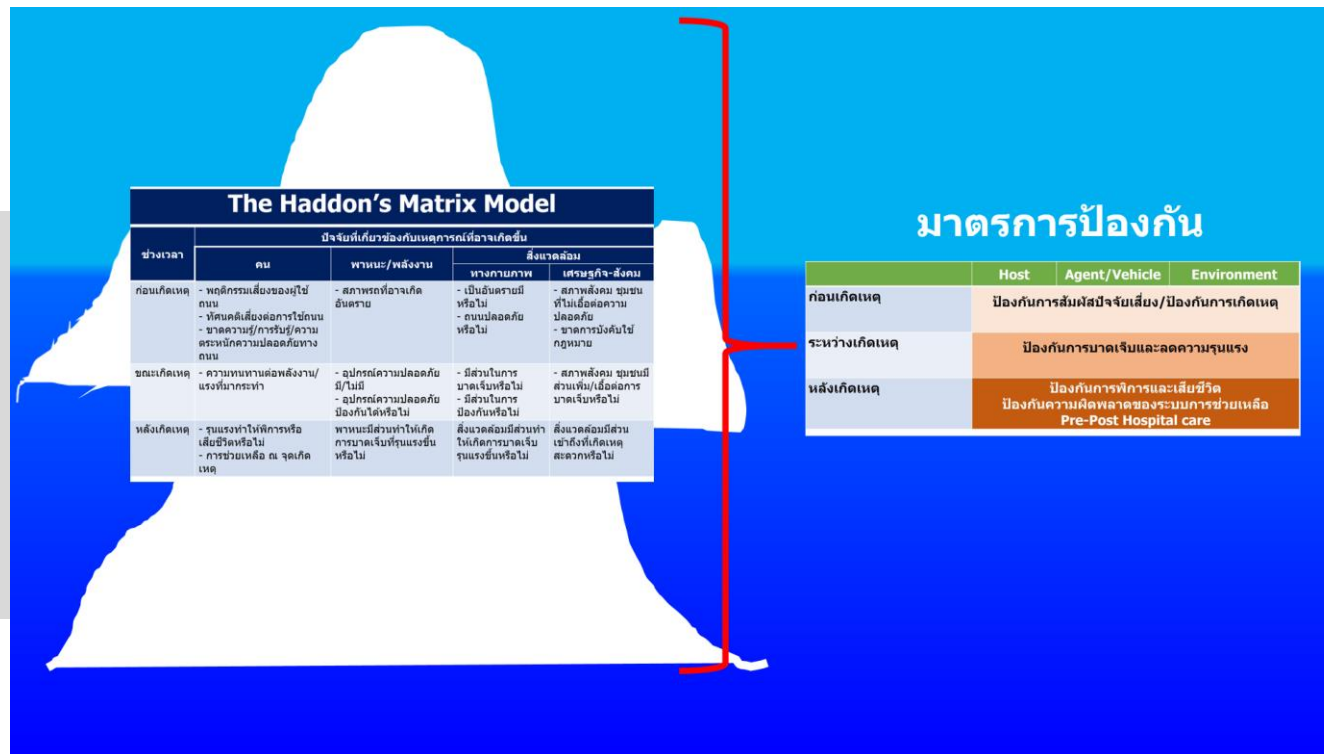
สิ่งที่ไม่รู้

การสอบสวนเชิงลึก

ต้นตอสาเหตุของปัญหา???

รากของปัญหา: วัฒนธรรมความปลอดภัย
 วิถีชีวิต ปัจจัยส่วนบุคคล ความเชื่อ ค่านิยม
 การเลี้ยงดู ทัศนคติ วัฒนธรรมองค์กร

หาข้อมูลเชิงลึก ครอบคลุมทุก องค์ประกอบการ เกิดอุบัติเหตุทาง ถนน

นำไปสู่การป้องกัน
และแก้ไขสาเหตุที่
แท้จริง

ลดการบาดเจ็บ พิการ เสียชีวิตจากการจราจรทางถนน

ที่มารูป: <http://digitaloffice.thailife.com/y/73>

คำพูดจากปาก อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์

คนเสียสติทำแต่สิ่งเดิม ๆ ซ้ำแล้วซ้ำเล่าและคาดหวังผลลัพธ์ที่แตกต่าง

INSANITY IS DOING THE SAME THING OVER AND OVER AGAIN AND 'EXPECTING DIFFERENT RESULTS.

How to.....work

Road Traffic Investigation

กำหนดเกณฑ์การสอบสวนเชิงลึกการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน

- **เกณฑ์กระทรวงสาธารณสุข**

เกณฑ์ข้อที่ 1 เสียชีวิต ≥ 5 ราย

เกณฑ์ข้อที่ 2 บาดเจ็บ ≥ 15 ราย

เกณฑ์ข้อที่ 3 กรณีเหตุการณ์ที่น่าสนใจ เช่น รถนักเรียน
รถโดยสารสาธารณะ รถพยาบาล รถของหน่วยงาน

- **เกณฑ์ระดับจังหวัด (ปก.):**

กำหนดโดยคณะกรรมการศูนย์ความปลอดภัยทางถนนจังหวัด

1. จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต (บาดเจ็บ 4 รายหรือเสียชีวิต 2 ราย)

2. ลักษณะเหตุการณ์ เป็นเหตุการณ์ที่ได้รับความสนใจเป็นพิเศษ

- **เกณฑ์ระดับอำเภอ:**

เสียชีวิตทุกราย

1.1 เตรียมข้อมูลเบื้องต้น

1. รวบรวมข้อมูลจำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต การเกิดอุบัติเหตุ สถานที่เกิดเหตุ สถานที่ตำรวจเจ้าของคดี กู้ชีพ กู้ภัย ผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ภาพถ่ายจากจุดเกิดเหตุ วิดีโอจากกล้องวงจรปิด

ตัวอย่าง

ลำดับที่ แบบรายงานผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน

๑. ชื่อ (ต.ญ./ต.ช./นาย/นาง/นางสาว).....นามสกุล.....อายุ.....ปี.....เดือน.....วัน.....
อาชีพ.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่บ้าน.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

๒. วันรับแจ้งเหตุ (วัน/เดือน/ปี).....เวลาที่รับแจ้ง.....โดย.....

๓. วันที่เกิดเหตุ (วัน/เดือน/ปี).....เวลาที่เกิดเหตุ.....วันที่เสียชีวิต (วัน/เดือน/ปี).....

๔. จุดเกิดเหตุ ถนน.....หมู่บ้าน.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

๕. ลักษณะเหตุการณ์และกิจกรรมขณะเกิดเหตุ.....

๖. จำนวนคนที่เกิดอุบัติเหตุในเหตุการณ์เดียวกัน.....คน บาดเจ็บ.....คน เสียชีวิต.....คน

๗. ลักษณะผู้บาดเจ็บ ๑) คนเดินเท้า ๒) คนขี่รถ ๓) คนโดยสาร ๔) ไต่ราว

๘. พาหนะของผู้เสียชีวิต ๑) ไม่มี ๒) จักรยาน/สามล้อ ๓) จักรยานยนต์ ๔) สามล้อเครื่อง ๕) รถยนต์ ๖) รถกระบะ/ปิกอัพ ๗) รถบรรทุกหนัก ๘) รถพ่วง ๙) รถโดยสารสองแถว ๑๐) รถโดยสารปรับอากาศ ๑๑) รถตู้ ๑๒) อื่นๆ (ระบุ).....

๙. การเสียชีวิตเกิดจาก ๑) ตกจากพาหนะ ๒) พาหนะล้ม คร่า ตก ล้ม จม ๓) ถูกชนหรือชนกับ.....
 ๔) อื่นๆ ระบุ.....

๑๐. พฤติกรรมเมื่อขณะเกิดอุบัติเหตุ ดื่มแอลกอฮอล์..... ไม่ดื่มแอลกอฮอล์ ไต่ราว

๑๑. การมาโรงพยาบาลของผู้เสียชีวิต ๑) เสียชีวิต ณ จุดเกิดเหตุ/ส่งชันสูตร ๒) เสียชีวิตขณะนำส่งโรงพยาบาล โดย.....
 ยุติ/ผู้พบเหตุ มูลนิธิกู้ชีพไม่ได้ขึ้น ทะเบียน อสม. อพปร ระบุ.....
 หน่วยกู้ชีพ (ALS/BLS/FR) อื่นๆ ระบุ.....

๑๒. การปฐมพยาบาล/การดูแลขณะนำส่ง

๑) ดูแลการหายใจ มี-เหมาะสม มี-ไม่เหมาะสม ไม่จำเป็น ไม่มี

๒) การห้ามเลือด มี-เหมาะสม มี-ไม่เหมาะสม ไม่จำเป็น ไม่มี

๓) Immobilize C-spine มี-เหมาะสม มี-ไม่เหมาะสม ไม่จำเป็น ไม่มี

๔) Splint/slab อื่นๆ มี-เหมาะสม มี-ไม่เหมาะสม ไม่จำเป็น ไม่มี

๕) IV Fluid มี-เหมาะสม มี-ไม่เหมาะสม ไม่จำเป็น ไม่มี

๑๓. หลังเกิดอุบัติเหตุ มีการแก้ไข/ป้องกันอุบัติเหตุ ๑) ไม่มี ๒) มี (ระบุอย่างใด/โดยหน่วยงานใด).....

ชื่อผู้รายงาน.....ตำแหน่ง.....กลุ่มงาน/ฝ่าย.....
หน่วยงาน.....อำเภอ.....จังหวัด.....
เบอร์โทร.....โทรสาร.....วันที่รายงาน.....

One Page

เก็บข้อมูลผู้เสียชีวิตเบื้องต้น

ลำดับที่

แบบรายงานผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน

๑. ชื่อ (ต.ญ./ต.ช./นาย/นาง/นางสาว).....นามสกุล.....อายุ.....ปี.....เดือน.....วัน.
อาชีพ.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่บ้าน.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

๒. วันรับแจ้งเหตุ (วัน/เดือน/ปี).....เวลาที่รับแจ้ง.....โดย.....

๓. วันที่เกิดเหตุ (วัน/เดือน/ปี).....เวลาที่เกิดเหตุ.....วันที่เสียชีวิต (วัน/เดือน/ปี).....

๔. จุดเกิดเหตุ ถนน.....หมู่บ้าน.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

๕. ลักษณะเหตุการณ์และกิจกรรมขณะเกิดเหตุ .....

.....

.....

.....

๖. จำนวนคนที่เกิดอุบัติเหตุในเหตุการณ์เดียวกัน.....คน บาดเจ็บ.....คน เสียชีวิต.....คน

๗. ลักษณะผู้บาดเจ็บ ๑) คนเดินเท้า ๒) คนขี่จักรยาน ๓) คนโดยสาร ๔) ไม่ทราบ

๘. พาหนะของผู้เสียชีวิต ๑) ไม่มี ๒) จักรยาน/สามล้อ ๓) จักรยานยนต์ ๔) สามล้อเครื่อง ๕) รถมอเตอร์ไซด์ ๖) รถกระบะ/ปิกอัพ ๗) รถบรรทุกหนัก ๘) รถพ่วง ๙) รถโดยสารสองแถว ๑๐) รถโดยสารบัส ๑๑) รถตู้ ๑๒) อื่นๆ (ระบุ).....

๙. การเสียชีวิตเกิดจาก ๑) ตกจากพาหนะ ๒) พาหนะล้ม คร่า ตก ล้ม จม ๓) ถูกชนหรือชนกับ.....
 ๔) อื่นๆ ระบุ .....

๑๐. พฤติกรรมเสี่ยงของผู้เสียชีวิต ดื่มแอลกอฮอล์ .....mg% ไม่ดื่มแอลกอฮอล์ ไม่ทราบ
 ใช้สารเสพติดระบุ..... ไม่ใช้สารเสพติด ไม่ทราบ
 คาดเข็มขัดนิรภัย ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย ไม่ทราบ
 ใส่หมวกนิรภัย ชนิด (ครึ่งใบ/เต็มใบ) ไม่ใส่หมวกนิรภัย ไม่ทราบ
 ใช้โทรศัพท์ขณะขับรถ (ใช้/ไม่ใช่อุปกรณ์เสริม) ไม่ใช้โทรศัพท์ขณะขับรถ ไม่ทราบ
 อื่นๆ ระบุ.....

๑๑. การมาโรงพยาบาลของผู้เสียชีวิต ๑) เสียชีวิต ณ จุดเกิดเหตุ/ส่งชันสูตร
 ๒) เสียชีวิตขณะนำส่งโรงพยาบาล โดย.....
 ยานพาหนะ/ผู้พบเหตุ
 มูลนิธิกู้ชีพไม่ได้ขึ้น ทะเบียน อสม. อพปร ระบุ.....
 หน่วยกู้ชีพ (ALS/BLS/FR)
 อื่น ๆ ระบุ.....
 ๓) เสียชีวิตที่โรงพยาบาล

๑๒. การปฐมพยาบาล/การดูแลขณะนำส่ง

๑) ดูแลการหายใจ มี-เหมาะสม มี-ไม่เหมาะสม ไม่จำเป็น ไม่มี

๒) การห้ามเลือด มี-เหมาะสม มี-ไม่เหมาะสม ไม่จำเป็น ไม่มี

๓) immobilize C-spine มี-เหมาะสม มี-ไม่เหมาะสม ไม่จำเป็น ไม่มี

๔) splint/slab อื่นๆ มี-เหมาะสม มี-ไม่เหมาะสม ไม่จำเป็น ไม่มี

๕) IV Fluid มี-เหมาะสม มี-ไม่เหมาะสม ไม่จำเป็น ไม่มี

๑๓. หลังเกิดอุบัติเหตุ มีการแก้ไข/ป้องกันอุบัติเหตุ ๑) ไม่มี ๒) มี (ระบุอย่างไร/โดยหน่วยงานใด).....

.....

.....

ชื่อผู้รายงาน.....ตำแหน่ง.....กลุ่มงาน/ฝ่าย.....

หน่วยงาน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เบอร์โทร.....โทรสาร.....วันที่รายงาน.....

กรณี เสียชีวิต

- ผู้เสียชีวิตเป็นใคร: เพศ อายุ อาชีพ
- วัน เวลาที่เกิดเหตุ ที่รับแจ้ง เสียชีวิต
- สถานที่เกิดเหตุ ที่อยู่
- เกิดเหตุการณ์อะไร
- จำนวนผู้ร่วมเหตุการณ์ บาดเจ็บ เสียชีวิต
- ประเภทผู้เสียชีวิต
- พาหนะผู้เสียชีวิต
- สาเหตุการเสียชีวิต
- พฤติกรรมเสี่ยง
- ลักษณะการเสียชีวิต การมา รพ.
- การดูแลขณะนำส่ง
- การดำเนินการหลังเกิดเหตุ

1.1 เตรียมข้อมูลเบื้องต้น (ต่อ)

2. วางแผนลงพื้นที่ ประสานทีมสอบสวนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

สถานีตำรวจภูธร

- เตรียมข้อมูลอุบัติเหตุเบื้องต้น
- ลงพื้นที่สอบสวน ณ จุดเกิดเหตุร่วมกับทีม

สำนักงานขนส่ง

- สนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับรถ
- ตรวจสอบสภาพรถคันที่เกิดอุบัติเหตุ (ตามความเหมาะสม)
- ลงพื้นที่สอบสวน ตรวจสอบสภาพรถร่วมกับทีม

แขวงกาหนทาง หมวดทางหลวง

- สนับสนุนข้อมูลถนน สิ่งแวดล้อมที่เกิดอุบัติเหตุ
- ลงพื้นที่สอบสวน สอบสวนสภาพถนน สิ่งแวดล้อมร่วมกับทีม

บริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด

- สนับสนุนข้อมูลการทำประกันรถ
- สนับสนุนข้อมูลค่าใช้จ่าย ความเสียหายที่เกิดขึ้น

The Haddon's Matrix Model				
ช่วงเวลา	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น			
	คน	พาหนะ/พลังงาน	สิ่งแวดล้อม	
			ทางกายภาพ	เศรษฐกิจ-สังคม
ก่อนเกิดเหตุ				
ขณะเกิดเหตุ				
หลังเกิดเหตุ				

หน่วยงานท้องถิ่น

- เตรียมข้อมูลจากกล้องวงจรปิด
- ลงพื้นที่สอบสวน ณ จุดเกิดเหตุร่วมกับทีม ในกรณีที่มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานสาธารณสุข

- รพ. เตรียมข้อมูลผู้บาดเจ็บ และเสียชีวิตที่เข้ามารับบริการ ข้อมูลค่าใช้จ่าย
- ประสานหน่วยกู้ชีพ กู้ภัย
- ลงพื้นที่สอบสวน ณ จุดเกิดเหตุร่วมกับทีม
- สัมภาษณ์ผู้บาดเจ็บ รวบรวมข้อมูลผู้บาดเจ็บ ผู้ที่เกี่ยวข้อง
- เขียนรายงานการสอบสวนทางระบาดวิทยา

สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด/เลขา ศปถ.

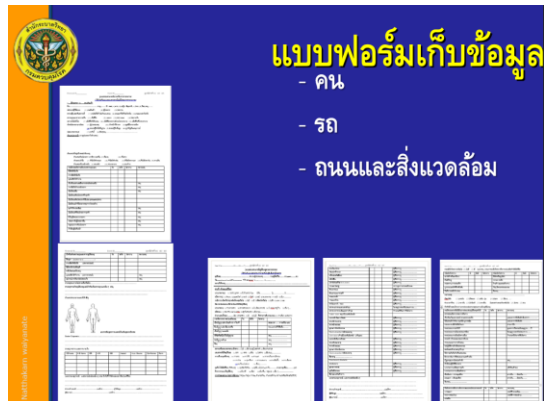
- ประสานทีมในการออกสอบสวน
- อำนวยความสะดวก อุปกรณ์เพิ่มเติมให้กับทีม
- เตรียมสถานที่ในการจัดประชุมทีม
- ลงพื้นที่สอบสวน สอบสวนสภาพถนน สิ่งแวดล้อม ณ จุดเกิดเหตุร่วมกับทีม
- นำเสนอรายงานการสอบสวนฯ ให้กับผู้บริหารของจังหวัด

The Haddon's Matrix Model					
ช่วงเวลา	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น			สิ่งแวดล้อม	
	คน	พาหนะ/พลังงาน	ทางกายภาพ	เศรษฐกิจ-สังคม	
ก่อนเกิดเหตุ					
ขณะเกิดเหตุ					
หลังเกิดเหตุ					

1.1 เตรียมข้อมูลเบื้องต้น (ต่อ)

3. เตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือในการลงพื้นที่

- อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัย เช่น กรวยจราจร เสื้อสะท้อนแสง
- อุปกรณ์การวัด เช่น ตลับเมตร อุปกรณ์วัดระยะทาง เข็มทิศ
- อุปกรณ์การบันทึก เช่น กล้อง GPS เครื่องบันทึกเสียง
- แบบฟอร์มในการเก็บข้อมูล

2. ลงพื้นที่สอบสวน

- 1. ประชุมทีมสอบสวนสหสาขา
- 2. เก็บข้อมูลถนน สิ่งแวดล้อม ยานพาหนะ ข้อมูลบุคคล

สาธารณสุข

ช่วงเวลา	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น			
	คน	พาหนะ/พลังงาน	สิ่งแวดล้อม	
ทางกายภาพ			เศรษฐกิจ-สังคม	
ก่อนเกิดเหตุ				
ขณะเกิดเหตุ				
หลังเกิดเหตุ				

ทีมสอบสวนอาจแบ่งหน้าที่เป็น 3 ส่วน ได้แก่ ตรวจสอบถนน ตรวจสอบยานพาหนะ และสอบถามพยานบุคคล ซึ่งทั้ง 3 ส่วนต้องทำงานไปพร้อม ๆ กัน และประสานงานกันโดยตลอด

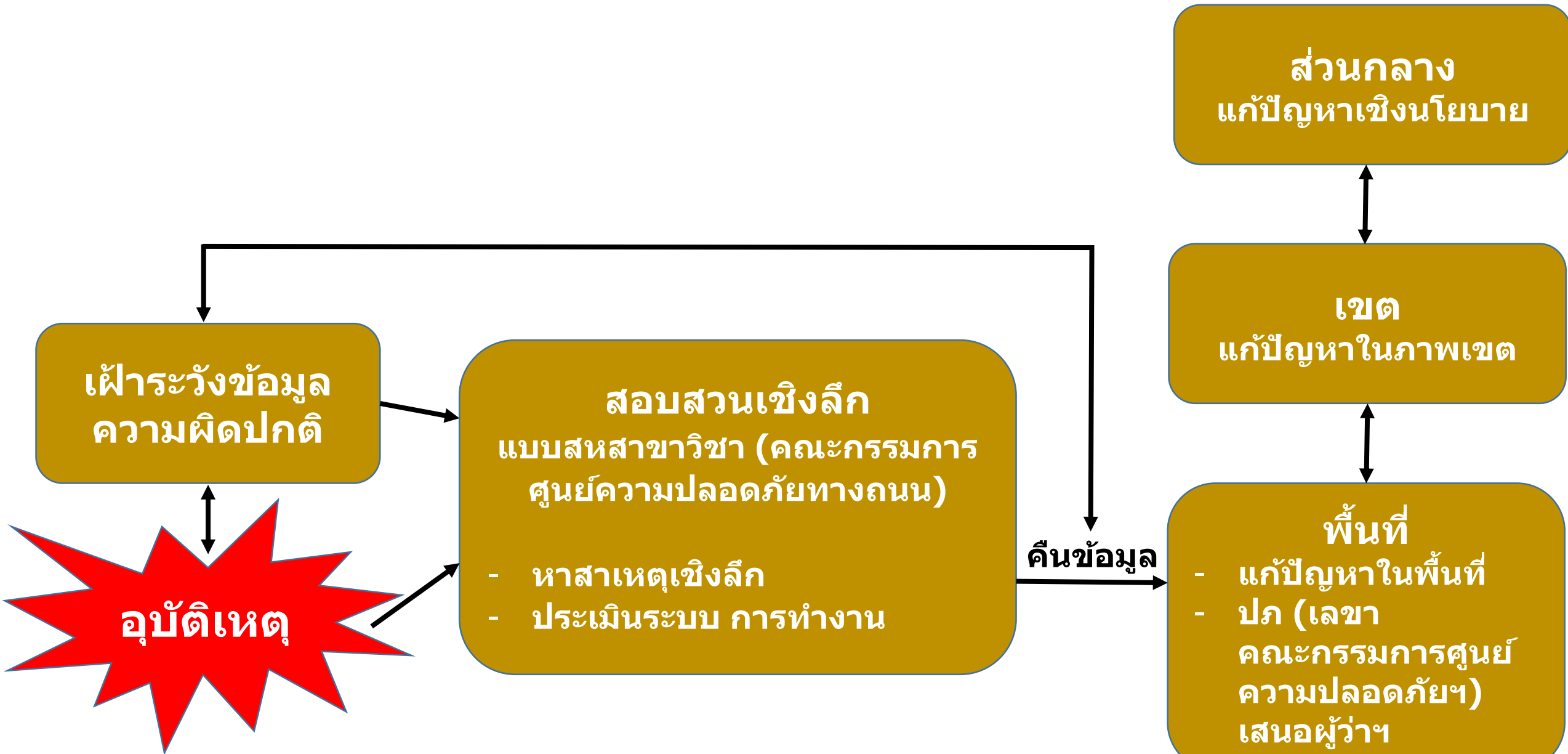
3. สรุปผล ดำเนินการแก้ไขปัญหา และเขียนรายงานการสอบสวน

1. สรุปผลการสอบสวน

2. เขียนรายงานสอบสวนเสนอผู้บริหาร รายงานสอบสวนเบื้องต้น

3. เขียนรายงานสอบสวนฉบับสมบูรณ์

ขอให้คุณดี

